

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriafly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények ezimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy óra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Rendes mederben.

Hogy az ellenzéki pártoknak az immár Istenben megboldogult Bánffy kormány és ennek politikai rendszere ellen folytatott küzdelme minő kiszámíthatatlan hasznára vált a nemzet és az ország ügyének, az még csak most kezd nyilvánvalóvá válni.

A Széll-kabinet tegnapelőtt bemutakozott a képviselőházban, s ugyanaz nap a főrendek házában is.

Széll Kálmán, a kabinet feje ez alkalommal mondott egy minden oldalon kedvezően fogadott beszédet, melyben a kormány programját állította fel, a maga egész teljességében.

Ezt a beszédet tegnap ugyan e helyen kitűnő tömör kivonatban közzéltük.

Ma ezzel az esemény számba menő beszéddel foglalkoznak az összes budapesti és bécsi újságok. És ritka egyértelműséggel megegyeznek abban, hogy Széll Kálmán beszéde és a kabinetnek általa előterjesztett programja új korszakot van hivatva megnyitni.

Egy új korszakot, a mely nemcsak névben különbözik a megelőző korszaktól, hanem belső tartalmában és tartalmi becsben is.

Mondhatni pártkülönbség nélkül csak üdvözik a Széll-kormányt és méltányolják a kifejtett programot. Ez utóbbiról az a nézet, hogy az hivatva van Magyarországon a nemzeti érdekeknek kedvezőbb és minden vonalon egészségesebb viszonyokat létesíteni.

Mi, a függetlenségi párt, nem írjuk alá azt a programot a maga egészében, mert hiszen Széll Kálmán és kabinete az 1867-iki alapon fognak kormányozni, mi pedig ezt az alapot ma is épp úgy perhorreskáljuk, mint a hogy eddig tettük, amde az az elv, amelyet nem tarthatunk vissza minket annak kijelentésétől, hogy a Széll-kormány programját, a nemzet több rendbeli érdekeire való tekintettel, ne méltányoljuk annak tartalmi becse szerint.

A Széll-kormány és a megelőző kormány politikai programja és rendszere között óriási különbség van és pedig olynemű, mely az országra nézve kedvező momentumokat tartalmaz.

A választások tisztaságának biztosítása, pártatlan fórum itélkezése választási ügyekben, a gazdasági függetlenség megóvása az elakuvási politika gonosz irányzatai ellen, a becsület és tiszt-

tesseges kormányzati elvnek teljes érvényesítése az új rendszerben, a pártkeretek közt levő válaszfalak ledöntése s ez uton egészségesebb parlamenti viszonyok megteremtése stb. mind olyan dolgok, a melyek a Széll-kormány programjában bennfoglaltatnak.

Hogy ezekről Bánffy ur és kormánya hallani sem akart — azt mindenki tudja.

Hogy most benne foglalják az új kabinet programjában — az egyenesen annak a küzdelemnek az eredménye, a melyet az ellenzék folytatott a Bánffy—Tisza-rendszer ellen, s a melyet csak e példátlanul kitaró küzdelemnek sikerült lerombolnia.

A Széll-kabinet programjának országsszerke kedvező fogadtatásában az ellenzéki pártok diadalát is ünnepli a nemzet.

Ezért fogadjuk mi is megnyugvással a Széll kabinet zászlóbontását, mert megvagyunk arról is győződve, hogy ennek a programnak a keretében Bánffy-féle párturalmi és erőszakossági, meg elakuvási politika helyet többé egyáltalán nem foglal.

És mert ebben a nemzeti érdekekre nagy nyereséget látunk, tekintünk mi is bizalommal az új kabinet kormányzata elé.

És már az, hogy az elvi ellentét daczára az ellenzéki pártok is megszerzhették ezt a bizalmat, kétségkívül arra mutat, hogy az új kormány programjában sokat ölelt fel amaz irányzatokból, melyeknek addig az ellenzék kizárólagos képviselője volt.

Ha még ezekhez hozzávennők azt, hogy a parlament életműködése is rendezmederbe került, akkor azt hisszük nekünk is okunk van örömmel üdvözölni a bekövetkező fordulatot.

megejtették minden ellenzés nélkül az elnök választásokat is. Még a Perczel Dezső elsőbbsége is simán ment keresztül. Az alelnökök is nyomban megválasztottak. Most már letárgyalják a függő javaslatokat is.

Mindez azt bizonyítja, hogy a parlament visszanyerte a régi rendet, nem csak, de megtisztult levegőjében most már nem sokára új élet fakad, új irányzatok kelnek életre, s az ellenzéki pártok is csak örvendeni fognak, ha tapasztalhatják, hogy az új korszak javára válik az ország érdekeinek.

Politikai hírek.

Kossuth Ferenc és a függetlenségi párt. A képviselőház tegnapi ülése után a függetlenségi és 48-as pártnak mindazon tagjai, kik a párt tegnapi értekezletén jelen voltak, összegyűltek a függetlenségi és 48-as párt klubhelyiségében, hova később Kossuth Ferenc elnököt is meghívták. Az összegyűlt párttagok ez alkalommal, a párt tegnap konferenciájának az Egyetértésre és Eötvös Károlyra vonatkozó határozatából kifolyólag Kossuth Ferencet egyhangulag törhetetlen bizalmukról biztosították.

Eötvös Károly, a konferencia határozatából levonván a következtetéseket, Kossuth Ferenchez intézett levelében bejelentette, hogy a függetlenségi és 48-as pártból kilép. Viszont Kossuth Ferenc levelet intézett az Egyetértéshez, melyben kijelenti, hogy a mai napon megszünt az Egyetértés munkatársa lenni.

Eötvös Károly és a függetlenségi párt. A függetlenségi párt tegnapi határozatából kifolyólag Eötvös Károly a következő levelet küldötte Kossuth Ferencnek, a függetlenségi párt elnökének:

Budapest, márcz. 1.

Tisztelt barátom!

Mindaz, a mi a pártkör tegnapi értekezletén ellenem s az „Egyetértés” ellen vádként felhozott, Te tudod legjobban, valótlon. Te tudod, hogy én veled politikai czikkeid irányára nézve soha egy szót nem váltottam. S biztosítalak arról, s Mezei Ernő, Szatmári Mór s Dienes Márton urak is biztosítanak, hogy én ez urakkal se váltottam fél év óta politikai czikkeik irányára nézve egy szót sem. Más pedig a lapba fél év óta politikai czikkeket nem írt. S te, mint pártunk elnöke és vezére, négy éven és két hónapon keresztül nem lettél volna a lapnak buzgó és tisztelt munkatársa, ha volna a párt ellenem vádait, a melyeket ság és tájékozatlanság szülöttei.

A vádak mégis telhangzóttak s a jelen voltak többsége azokat valóknak elfogadta. De én meg nem engedhetem, hogy a 48-as alkotások pártja független lap felett és szilárd elvi hazafiak meggyőződése felett cenzurát gyakoroljon.

Meg nem engedhetem, hogy e cenzura az illeték meghallgatása, sőt értesítése nélkül rögtönözve gyakorolassék.

El nem fogadhatom azt az elvet, hogy politikai eljárásom a nyilvánosság kizárásával, a pártkör által a nélkül bíráltassék, hogy én arról előzetesen értesítsem. —

ne alkalmazni. Azonban, ha vizeróvel hajtanák a dinamó-gépeket, akkor a költség jóval alább szállna. Crookes e célre a Niagara vizes ériási erejét hozza javaslatba, a melynek felhasználásával az egész föld buzatermő területet mérsékelt áron lehetne ellátni mű-nitrogén trágyával.

Egy francia orvos, a ki a villamos gyógyomóra adta magát, felfedezte, hogy chloral, brom és más efféle szereknél az álmatlanság ellen sokkal hathatósabb szer a villamoság.

A francia orvos e célre két készüléket használ, melyek közül az egyik arra való, hogy a beteget hipnotikus befolyásolás által körülbelül fél perc alatt elaltassa.

A pacienseknek e célból tekintetét két kis háromszögű tükkre kell irányoznia, melyek közül az egyik jobb, a másik bal felé nagy gyorsasággal függőlegesen elhelyezett tengelyek körül forog.

A tükkökre egy villamos lámpa vetődik és a fénypontok mozgása elálmósítóg hat. A második készülék, melyet a fejparna alatt helyeznek el, a háterincz házában tova futó fémvezetékben gyenge villamos áramot fejleszt.

Ez a két készülék együtt, mint az Electricien megjegyzi, a paciienst olymelyen elaltatja, mintha csak az akadémián tudományos felolvasást hallgatott volna.

Párisban már régóta, Amerikában pedig a legújabb idő óta divat a nőknél a fokete selyem alsóruha. Mióta azonban ez a divat Amerikában elterjedt, az elegáns new-yorki hölgyek közül többen, kik addig teljesen egészségesek voltak, kezdtek panaszkodni, hogy nem tudnak aludni és nagyon idegesek. A leghevesebb orvosokat kérdezték meg, ezek a fejüket csóválták, de mert a bajukat felfedezni képesek nem voltak, hasznátalan gyógyszereket rendeltek. A hölgyek ál-

Pártkörünk alapszabályai se engednék meg ezt.

A történetek után a pártkörökből tisztelettel kilépek.

Maradok független és függetlenségi. — Maradok a mi voltam: szabadelvű és demokrata. Ellensége minden reakciónak, minden klerikális politikának.

Kérlek: vedd ezeket kegyes tudomásul s felhatalmazlak, hogy kilépésemről a pártkört egyszerűen értesítsed.

Hazafias tisztelettel vagyok igaz hived

Eötvös Károly, s. k.

Kossuth Ferenc pedig a következő levelet intézte az „E—s” szerkesztőjéhez:

1899. március 1-én. Igen tisztelt szerkesztő ur! A függetlenségi és 48-as párt határozata, melyet kedden tartott értekezletében hozott, erkölcsi kötelességemmé teszi, mint a párt elnökének és vezérének kilépni az „Egyetértés munkatársai sorából. Öszinte tisztelettel

Kossuth Ferenc.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, márcz. 2.

A képviselőház elnökségét ma megválasztották. Perczel Dezső volt belügyminiszter lett, a ház elnöke, Tallián Béla és Dániel Gábor pedig a ház alelnökei. Az ellenzék az elnökválasztásnál Szilágyi Dezsőre szavazott, alelnök jelöltje pedig Szentiványi Árpád és Kubiny Géza voltak.

Nagy felháborodást keltett azon korteskedés, a mit egy páran Perczel Dezső mellett végbevittek. Boldognak boldogtalannak osztogatták a nevelés elátlott czédelüket, sőt egy nagy csomót azokból a Ház asztalára helyeztek el. Perczel Béni meg olyan határozattal ült le az urna mellé, mintha baloldalon nagy zsvajagsát okozott, míg végre Bolgár Ferenc szót kért a házszabályokhoz és megkérdezte az elnököt, akar-e intézkedni, hogy a terem közepén a titkos szavazás alatt senki se lehessen a szavazókön kívül és hogy azokat a czédelüket ki helyezte a Ház asztalára?

Madarász jóízű válaszában megnyugtatta Bolgárt és fölkerete a képviselőket, hogy távozzanak a közepől. Perczel Béni kimutatta a helyét — a jegyzői széken, a ki jónak látta az utasításhoz képest azonnal elfoglalni. Nagy derűséget keltett az elnöknek ez az enunciaciója:

— Hiszen tudják, kérem, hogy a titkos szavazás sohasem volt tilos!

A szavazás ezután rendben folyt le és eredménye az lett, hogy Perczel Dezső kapott 244 szavazatot, Szilágyi Dezső pedig 74-et. Sőt még Pulszky Ágostra is leadott valamelyik malicziózus barátja egy szavazatot, a mire harsogó nevetésbe tört ki az egész Ház.

Madarász Józsefnek, a 85 éves aggasztánnak, a ki három hónapon keresztül, a legnehezebb viszonyok között, törhetetlen energiával vezette a Ház tanácskozásait, elnöki szerepe ezzel véget ért. Bucsut vett hát a képviselőháztól. Bucsubeszéde az ő fiatalos, ideális, hazafias lelkét tükrözte vissza és rendkívül mély benyomást tett az egész Hárra. Mikor elhagyta helyét, az egész Ház szeretettel, melegséggel tapsolt és éljenzett neki.

Egészen másnemű jelenet következett akkor, a mikor Perczel Dezső fekete díszmagyarban elfoglalta az elnöki széket. A kormánypárt most is éljenzett, de a baloldárról felhangzott az a szó, a melyikkel házelnökök még nem üdvözöltek Magyarországon:

— Abezug!

Más, még erősebb kifakadások is hallatszóttak, tulharsogva a többség éljenezet:

— Ez a paktum szégyene!

— Mondjon le! Horджа el magát!

Perczel Dezső halálápadtan állott a helyén. Mikor a zaj elcsendesedett, küzdve az elfoglaltsággal, mondotta el beszédét, a szokásos frázisokkal. Többek között pártatlanságot is ígért.

— Majd meglátjuk!

— Eddig nem mutatta ki!

Akkor aratta az igazán szívű jövő, meleg éljeneket, a mikor beszéde végén meglemekezt Madarász Józsefről, a ki három havi elnöklésével annyira válságos viszonyok között érdemelte ki a haza halálát. Indívala a Ház itkassa jegyzőkönyvébe.

És sorba felemelkedtek a pártok vezetői, hogy hozzájáruljanak az indítványhoz. Széll Kálmán szónoki melegségű szavai után Kossuth Ferenc, majd a nemzeti párt részéről Horváth Nándor, a néppárt nevében pedig gr. Zichy Aladár fejezték ki az elismerés, a hála érzéseit az öreg ur jellemé, elvhűségé, nemes pártatlansága iránt. Az utolsó szónok után pedig az egész Ház hosszu, dörgedelmes éljenzéssel ünnepelte azt a férfit, a kit éppen az elnöki széken szeretett meg a legjobban.

Megesappant érdeklődés mellett folyt le

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Március 3.

Borongás.

Hosszu, sötét éjjen,
Elborongva mélyen,
Gondolatom számyal
Múlt, s jövő felett;
Sűrű könnyek hullnak,
Emlékén a multnak;
Kétes jövőm sem hoz
Új reményeket . . .
Mint fekete felhő,
Mint a síró szellő;
Elhagyott lelkem
Oly bus, — oly sötét!
Reményim virágát,
Tündér rózsálcánzat
Szenvedélyi világra
Dulta szerle — szét.

Majd, hogyha a bánat
Elhervaszt utánad;
Sebtől vérző szívem
Végre megszakad
Ifjuságom álma . . .
Ifjuságom átka . . .
Lesz számomra is tán'
Egy néhány szavad . . .

Ditrői Nándor.

Tudományos apróságok.

(Az éhség ellen. — A legújabb állatú szer. — A selyem ártalmassága. — A napsugár az ipar szolgálatában.)

Az angol tudós társaság elnöke, Crookes William, a hírneves fizikus és kémikus,

letkező áram az akkumulátoron halad át, és ha megtöltötte, az elektromos motort indítja mozgásnak, a mely a maga részéről valamely kisebb gép hajtására használható föl. Mihelyt a nap nem süt, a hőelektromos battria sem működik és az akkumulátorba szolgáló vezeték magamagától megszakad; ekkor azután az akkumulátor töltése veszi át a működést és bizonyos ideig folytatja a gépnek mozgásában tartását. A mód igen egyszerű, csakhogy a berendezés költségei temesek.

Egy modern Antonio.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

VIII.

(Folytatás.)

(24)

— Szeretnem, ha kimagyaráznád, hogy mi bánt — mondá, koményen nézve rá.

— Nem tesz semmit, — válaszolá Debora, teljességgel semmit. Azt hiszem, hogy nem kellett volna töled egyebet várnom. — A férfiak olyan figyelmetlenek és olyan vakok! De én azt gondoltam, hogy te egy kis különbségtől a többiekétől. Oh, Miles!

Debora most a testvére vállára borulva sirt. Forrester szeretett volna megszökni, de türelmesen állt, várva míg Debora a bánatát felfedezte előtte. Végre zokogások közt elmondta azt.

— Én — én — azt gondoltam, hogy rögtön szemedbe tűnik a főkötöm, mondá. Nem gondolom, hogy valaha egész életemben ennyire sértve éreztem volna magamat! Oh, szegény szívem!

Miles a Debora fején levő csipke főkötőre nézett; az azon levő narancs színű szalagok észrevette és eddigi figyelmenlenségéért ószintén bosszankodott magára.

Bosszankodott, hogy ő, a ki rendszeren

ezután az elnökök választása az előre látható eredménnyel. Megválasztották Dániel Gábor 222 és Tallián Béla 220 szavazattal Szentiványi Árpád 67 és Kubinyi Géza 8 szavazata ellenében.

Igy most a Ház konstatálva lévén, az elnök proponálhatta, hogy holnapra tűzze ki napirendre a Ház az idemintek még decemberben megszakitott tárgyalását.

— Elfogadjuk! — volt rá minden oldalról a válasz.

A pápa betegsége.

A pápa udvari orvosa, Laponni a következőket mondja a pápa betegségéről:

— A szent atya állapota nagyon aggasztó volt. Az operáció előtt igen nagyfokú láz állott be, az érverés nagyon rendetlen volt és mindenből azt kellett következtetni, hogy infekciózás láz fog beállni. Nem volt más választásunk: nyomban való operációra kellett magunkat elhatározni, vagy a szent atya halálára kellett elkészülni lennünk. Ennek következtében arra kértük Rappolla kardinális, hogy igyekezzék a pápát rábeszélni, hogy a műtétnek mindenekelőtt kokainnal és klórálhidráttal érzéketlenítjük a fisztulát, a pápa mégis élesen kiáltott, mikor az operációt végeztük, de már a következő pillanatban visszanyerte lelki erejét és nyugodtan tűrte a műtéttel járó fájdalmat.

Az operáció a vérzés elállításával együtt mindössze huszonöt percig tartott. A műtét után a pápa azt kívánta, hogy mutassák meg neki a felvágott sebet; az orvosok teljesítették kívánságát; a pápa egy ideig nézegette a sebet, azután arca egyszerre elhalványodott, szeme becsukódott és feje hátrahanyatlott, de eszméletét egy pillanatra sem veszítette el. A pápa hőmérséklete egyenletes. Egy kamarásnak, a ki azt jelentette a pápának, hogy a világ minden részéből tízezer tudakozó távirat érkezik, ezt felelte a szent atya:

— Legmelegebb köszönetemet mondok mindnyájuknak s arra kérem őket, imádkozzanak értem.

Az operáció közben a szomszéd teremben misét mondtak, melyből a testőkapitányok, a kamarások és több főpap vol jelen.

Mazzoni következőképen adja elő a pápa betegségének történetét.

A fisztula ezelőtt huszonöt esztendővel képződött; széle tégnapelőtt valami külső körülmény következtében gyuladásba esett, a mit csakhamar hideglelés követett és a szent atya fájdalma fokozódott. Az orvosok csakhamar beláták, hogy az operációra kell magukat elhatározni, hogy a kezdődő fertőzésnek elejét vegyék. Arra határozták el magukat, hogy az operációt ma délelőtt tízenegy órakor végezzék el. Még is tettek minden előrelátással jobban volt és arra kerte az orvosokat, hogy halasztsák el másorra az operációt, de az orvosok látták, hogy ez a könnyedség csak ideiglenes és hogy gyorsan kell cselekedniök, ha a pápa életét meg akarják menteni és minthogy ők nem tudták a pápát rábírni, hogy a műtétnek alávesse magát, az államtitkár-kardinális bizták meg azzal, hogy a pápát világosítsa föl állapotának veszedelmes voltáról. Ez meg is történt és a pápa alávetette magát a műtétnek, a mely minden tekintetben jól sikerült és már most remélhető, hogy a szent atya betegségéből teljesen föl fog épülni, föltéve természetesen, hogy az orvosoknak sikerülni fog az erő rohamos hanyatlását föltartóztatni. A hörgők tiszták. A láz 37,5 fokon nem emelkedik túl.

A szent atya állapota este 7 óráig nem változott. A láz 37,4 és 37,9 fok között ingadozott. A pápa a műtét óta nagy könnyebbülést érez és tréfás megjegyzéseket

a figyelmes emberek közé tartozott, testvérének azon szíves igyekezetét, hogy neki kedvét keresse, nem vette észre. Csak azt tudta dadogni —

— Édes Debora, nagyon sajnálom. Az — az — nagyon csinos és jól áll!

Pedig a főkötő nem volt csinos és Forrester tudta, hogy nem mondott igazat; de a lelkiismerete ezért egy cseppet sem bántotta, midőn Deborah megcsókolta.

— Édes, bocsáss meg, folytatd, azt gondolom, hogy fáradt vagyok és az tett olyan butává.

— Lárifáril kiáltá Debora kisasszony, a csókot hidegen viszonzozta. És a mint távozott, Miles jól hallotta a morgogását. „En bizony nem csinállok magamból idő előtt vén asszonyt, csak azért, hogy egy olyan férfinak a kedvét keressem, a ki rá se hederít, hogy főkötőt viselek-e vagy nem!”

A következő nap a reggelizésnél Forrester kisasszony főkötő nélkül jelent meg és a kopott választékú szélesebb és ferdebb volt, mint valaha és Miles még bajosabbnak találta, hogy a szemét levegye róla. Bosszúságát az a kellemetlen megjegyzés növelte, hogy ezért egyedül csak magát hibáztathatta.

IX.

Dick még mindig a mezei virágok és a frissen kaszált szena illatával az orránban lépett a Hawet Hortenz parfümös boudoir-jába. Könnyű világos ruhába volt öltözve, a mi szintén a vidéket jelelte és az arca meg volt barnulva. Modora kissé bátorlalan volt, szemének a kifejezése nem volt oly nyugodt, mint rendszeren. De az ilyen dolgok el voltak veszve Hortenzre, ő nem volt olyan hangulathat, hogy szoros vizsgálódást tegyen.

tesz, a mi környezetét új reménnyel tölti el. Közvetlenül az operáció után így szólott az orvosokhoz:

— Igazán nagyon örülök, hogy önök tustek a dolgot.

Az orvosok kérdező pillantást vetettek a pápára, a ki így folytatta.

— Önöknek nagyon megátalkodottnak kell lenniök, hogy egy 90 éves aggyasztányt így meg tudnak kizni. Nem szerettem volna az önök bőrében lenni.

Titkára, Angeli, az operáció után néhány vizsgálató szót mondott a pápának, a ki ezt válaszolta neki:

— Még élek. Így hal meg egy Pecci. Ez is el fog mulni.

A pápát csak akkor hagyja eszerben bátorsága, a mikor ennie kell; valóságos undor fogja el, mikor tejet vagy jójást hoznak neki. Ez az undor nagy aggodalommal tölti el az orvosokat.

Az összes kereskedelmi s iparkamarához.

Mélyen tisztelt Elnök ur!

Tekintetes Kereskedelmi és Iparkamara!

Hosszu évek óta több irányban, számos Keleti államban és nemzetnél végzett utaimon szerzett tapasztalásaim szerint; a magyar iparnak s több termelési ágának tulajdonképeni kiviteli piacza csak Keleti lehet, a hol mintegy kínálva kínálkoznak a kereskedelmi összeköttetések.

Ezen észleleteim s Kelet különféle kikötőiben és nagy városokban székelt és. és. kir. konzulainknak összhangozó vélekedése szerint is a kínálkozó összeköttetések okoskerü kihasználása nem is remélt fellendülést adhatna hazai termelésünknek és kivitelünknek.

Miután pedig f. évi április hóban ismét egy előkelő magyar társaság élén Keletre utazom, hazafüli kötelezettség vélek teljesíteni, midőn a tek. Kereskedelmi s Iparkamrát felhívom az általam vezérelt s minden részletében lelkiismeretes gondal kidolgozott utazásra, kérve, hogy azt a kamara területén megismertetni egyes nagy ipartelepkeket, kereskedő házak vezetőit esatlakozásra felhívni kegyeskedjék.

Érintkezésben a sok évi tapasztalások utján megismert külföldi cégekkel, támogatja birodalmunk külügyi képviselőitől, szilárd meggyőződéseim, előnyösen kihasználható leend ez alkalom.

Épen e meggyőződéstől bátorítva kérem: méltóztatásuk figyelemre méltatni ajánlatomat s a magyar kereskedelem szolgáltatára irányuló törekvésben támogatni kegyeskedjék, ki is vagyok a mélyen tisztelt Elnök urnak és a tek. Kereskedelmi és Iparkamarának szolgálatára készen.

Mély tisztelettel

Multságok.

Tekéző Társaság estélye.

A Kolozsvári Tekéző Társaság Estélye a mult hónapban olyan fényesen sikerült, hogy holnap meg fogják ismételni. Ez estélyt ép úgy, mint a multkor a *New-York* szálloda földszinti nagy termében tartják meg. Az estélyt iránt, a mint értesülünk, mindenfelől nagy érdeklődés nyilvánul Kolozsvár közönségének előkelő köreiben s így a szombati estély is fényesen fog sikerülni.

Zenekari hangverseny. Csak ritkán nyílik alkalma a kolozsvári műértő közönségnek nagyobb szabású zenekari művek előadásában

A szeretője visszajött — az elég volt neki.

— Dick! — kiáltá felemelkedve. A mozdulat, mely szavait kísérte, rendkívül bájos volt.

És ő nem bírt arról tudomással. Az ő attitűdjei rendszeren betanultak voltak, de ma megfellebbezett arról és az eredmény az volt, hogy Dick soha sem találta igazán őt.

Bébé ásvita állott fel és rövid esahallással üdvözölte az ifjút. Dick megsimogatta a kutyát, amár annak a jelenléte az oly tragikusnak ígérkező helyzethez nem talált és Hortenz öröm kiáltással borult a keblére. Öröme oly természetes és oly őszinte volt, hogy Dick megrázkódott. Ő nem erre készültte el magát, ahhoz volt szokva, hogy a csókok árjával ő borítsa el Hortenz.

Az az eljárás terv, melyet magának készített, sehog sem talált a Hortenz új és váratlan hangulatával. Dick nem utasíthatta vissza az ő csókjait; de a mint azokat elfogadta, árulónak érezte magát.

Beszélnie kellett; nem volt szabad megengedni, hogy ez hosszabban így menjen. Beszélni? Hogy tudjon ő a nyakát átöllel karokkal és a Hortenz égő ajkainak a csókjai alatt beszélni? Vissza vezette a diványhoz; Hortenz maga mellett csinált neki helyet. Dick próbálta, hogy ne nézzen rá és a Rut arcát még mindig próbálta maga elibe idézni; de a Hortenz káprázatos szépsége elhomályosította azt a viziót. Hortenz ragyogó szép volt; ruhájának a kármín piros szine dus hajának a sötétségével ellentétet képezett; már az attitűdje maga esábitó volt. Keble hullámzott azon felindulástól, mely nem volt színelte, fonszegei zemei az őszinte érzéstől nedvesek voltak.

— Az egész idő alatt, míg te távol voltál, én nem éltem, — mondá. És te, te kegyetlen, te boldog voltál — és nem sokat

gyönyörködni s ezért sok várakozással nézünk a zeneconservatorium vasárnapi hangversenye elé, melynek már érdekes műsora is tanuskodik, hogy a konzervatorium mily áhatatos kitartással, buzgalommal fáradozik a komoly klasszikus zene népszerűsítésén. A hangverseny mintegy 70 jól képzett zenész fogja a nagy mesterek remekét érhetővé tenni s Perényi kisasszony igen helyesen teszi, hogy tehetségét a komoly muzsa szolgálatában is érvényesíteni törekszik. A hangverseny műsora a következők:

1. *Beethoven*. Simfonia (op. 21. C-dur) a) Adagio. Allegro con brio. b) Andante cantabile con moto. c) Menuetto. Allegro molto. d) Adagio, Allegro molto e vivace. 2. *Goldmark*. Szakuntala nyitány. 3. a) *Dalibes*. A cadixi leány. b) *Weber*. Ária a „Bűvös vadász” dalműből. Éneke: Perényi Margit k. a. a nemzeti színház tagja. 4. *Massenet*. Scenes pittoresques (Suite) a) Induló. b) Táncc-dal. (Air de Ballet) c) Esti harangozásokor. (Angelus.) d) Fête Bohème. A hangverseny kezdete esti 7 órakor.

SZÍNHÁZ.

Műsorváltozás. A mára hirdett *A baba* helyett *Perényi Margit* hirtelen betegsége miatt ma pénteken *A nőszabó*, vigjáték 3 felvonásban, kerül színre.

Stuart Mária. Holnap újra érdekes estéje lesz a színháznak. *Schiller* klasszikus szomorjátékát adják. Az este főérdekeségét az képezi, hogy a darab czimszerepét *Fáy Szeréna* játssa. Ez a szerep volt az, melynek eljátszása alkalmával a kiváló művésznőt a *Deutsches Volkstheater*-ben a bécsi közönség valóságos ünnepléte, olyan hatalmas erővel és akkora művészettel játszta s a bécsi sajtó a legnagyobb elismeréssel írt róla. Ez a művésznőnek legkiválóbb alakítása s a kolozsvári közönség holnap bizonyára zsfolátság meg fogja tölteni a színházat, hogy őt ebben a darabban megnézhesse. Az előadásban *E. Kovács Gyula* is részt vesz, kinek fordításában holnap a darabot adják.

Vendégszereplések. A mint értesülünk, a kolozsvári színházban közelebről érdekes vendégszereplések lesznek. *Lánczy Ilka*, a Vígshízház művésznője fog vendégszereplni néhány estén, rőbök közt *Pinero* darabjában, *Tanqueray ur második felesége*-ben. Vendégszereplni fog *Márkus Emilia* is *Echegaray* darabjában, a *Folt*, a *mely tisztül*-ben és több másban. Egy más vendégszereplés is lesz. *Felekine* Munkácsi Flóra fog bucsuzni a szinpadtól s e végül körutat tesz az egész országban, mely körút alkalmával Kolozsvárra is eljön, a hol *Csiky* darabjában, a *Bozói Máriá-*

Egyleti élet.

Az Egyleti Kör félvázáró rendezés közgyűlését f. hó 5-ikén vasárnap d. e. 10 órakor fogja megtartani az egyetem II. számú jogi tantermében. A gyűlésre meghívja a vezetőség az egyetemi tanári kart, a városi tanácsot és az EMKE vezetőségét, valamint az egész egyetemi ifjúságot. A gyűlés fontosságára való tekintettel különösképen fent a kör tagoknak teljes számban való megjelenését az elnökség.

A Kolozsvári Kerékpáros egylet rendezés közgyűlést március hó 18-án délelőtt 11 órakor tartja a keresk. ifjak önképzőköri helyiségében. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári és pénztárnoki jelentések. 3.

gondoltál reám! Mindig mi szegény asszonyok vagyunk azok, a kik így szenvednek, mert a férfiak nem tudnak úgy szeretni, a hogy mi szeretünk.

Dick önkénytelenül a meghalt Leóra gondolt. És ez a gondolat valamiképpen bátorságot adott a beszédre. Hortenz mely figyelemmel hallgatta; sem szóval, sem jellel nem szakította félbe a beszélt. Mozdulatlansága még sokkal nehezebbé tette a feladatát. Dick Rutra gondolt.

És azt kérdezte magától, hogy ha ez a jelenet kinos volt, hát az milyen lenne, ha Ruttal ugyanezen kellene keresztül menni? Érezte, hogy inkább meghalva, minthogy azt megkisértené.

Tehát beszélt, fáradságosan, szenvedélytelenül, végre a hallgatója felállott mellőle és le — s fel járn kezdett a szobában, léptei nem csináltak zajt a puha szőnyegen. Aztán a diványra vetette magát és szenvedélyes szavakban tört ki. Angol nyelvbeli ösmerete elhagyta és tagoltság összhangozásban volt az ő gyorsan ejtett idegen szavaival.

Hogy tudta volna Dick vizsgálatni, midőn ő volt fájdalmainak az oka?

A Hortenz viselkedése oly váratlan volt; ő heves szidalmakra, keserű szemrehányásokra, sőt a bosszu állási fenyegetésekre is el volt készülve, de arra nem, hogy az Eget hívja segítségül, sem a büszke asszony megalázódásának a véghetetlen páthoszára. Az ilyen dolgoknak sokkal bajosabb volt ellent állani.

És érezte, hogy büntetése nagyobb volt, mint a mit el tudott viselni.

— Az Ég bocsássa meg nekem! kiáltá meghunyászkodva.

(Folytatás következik.)

Számvizsgálók jelentése. 4. Előterjesztés a sétatéri pálya áthidalásáról. 5. A tagdíjak leszállítása. 6. A választmány és tisztviselők megválasztása.

Az Erdélyi Muzem Egylet orvos természetudományi szakosztálya holnap d. u. 5 órakor tartja évi közgyűlést az életlani intézet tantermében.

Márczius 1-ével

új előfizetést nyitunk

az „ELLENZÉK“-re.

Kérjük az előfizetést mielőbb megtenni, hogy a lap kiállítását azonnal megkezdhesük!

Előfizetheti lehet különben bármely naptól kezdve.

Egy hóra 1 ft 50 kr.

Évnyegyre 4 ft.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 3.

Tavaszi nap. Az időjárás mostanság minden eddigi követelt rendszerrel véglegesen szakítani látszik. Egy idő óta semmi karaktere sincs az Időnek és az Évszakoknak. Ezelőtt meg volt a maga ideje a télnek, a tavasznak, meg a más két évszaknak. Ma már nehezen határozható meg, hol végződik az egyik és hol kezdődik a másik és valójában miben különböznek egymástól. Kivált az ideit Tél alaposan teltette magát minden rendszeren. Pár nap előtt arról irhattunk, hogy a bigány 11 fokra süllyedt alá, azután rá araszos hó esett. Tegnap este felé valami langyos déli szél indult meg. Kilencez óra körül meleg eső esett egy jó órán keresztül s az arasznyi havat reggelre úgy eltüntet, mintha itt sem lett volna. Ma reggelre pompás verőfényes tavaszi nap köszöntött be, a meleg napsugarak pazarul omlottak alá a derült égről. És minde me változatos idő lefolyt négy-öt napi időközben. Hogy ilyen körülmények között milyen időre virradunk holnap, ezt csakugyan nehéz volna előre megjósolni.

Alpár Ignác műépítész Budapestről tegnap reggel Kolozsvárra érkezett. A neves szakférfiu a tervezője ugyanis a Bánffy-kerthen épülő felsőbb leányiskolai kétemeletes házának, melynek építési engedélye tárgyában a városi törvényhatósági bizottság közgyűlése tegnapelőtt hozott döntő határozatot. Alpár ur az építési vállalkozók, Hausmann és társa építőcégez az épületek boltozatainál a Döbrin-féle szabadalmazott boltozatot alkalmazta. Felmerült az ez eset, hogy több oldalról kétségek voltak ezen boltozati módszer megbízhatóságát. Hogy e kétségeket az építő-cég eloszlassa, tegnap teherpróbat eszközöltetett, melyen Alpár Ignác tervező építész-mérnök, ez országos híru szakférfiu és az építési bizottság több tagja is részt vett. Egyik omelet-szoba boltozatára ugyanis 1772 darab téglát 68 métermázsá sulyban raktak. Az így megéjtett teherpróba a szakértők állítása szerint kitünő eredménnyel végződött, a mennyiben konstataáltak, hogy a boltozatón e teher alatt 24 órai időben semmi változás nem volt észlelhető.

Bánffy Dezső báró zászlós ur. Bánffy Dezső báró, mint értesülünk, ő Felsege ez elhunyt Szapary Géza gr. helyébe főudvarmesterévé nevezte ki. Az új zászlós ur az esküt hétfőn fogja letenni ő Felsege kezébe. Bánffy Dezső báró új méltóságából kifolyólag a főrendiház tagja s ezért képviselői mandátumáról le fog mondani.

Üdvözet Bartha Miklós és Polónyi Gézának. Sz.-Solymoról írják, hogy ott mozgalom indult meg pártkülömbőség nélkül, hogy Bartha Miklóst és Polónyi Gézat üdvözöljék, mint a kiknek nagy részük van abban, hogy Bánffytól megszabadult az ország s az alkotmányos állapot újra helyre áll.

Homoródi ásványviz. Szerenéses ötlet volt a homoródi fürdő igazgatóságától az, hogy Kolozsvár városát mindennap friss ásványvízzel látja el. Az ásványvizet agyagkorsókba töltik a déli órákban. Úvegben nem lehet szállítani, mert a szénas szétveti az üveg edényt. A korszót parafa dugóval bedugaszolják és d. u. 2 órakor a vasutal elszállítják. Reggel fél 7 órakor már Kolozsvárt van a friss ásványvíz. A 4 literes korsókat 12 kr-ért adják házhoz szállítva és így egy liter víz 3 kr-ba kerül. E potom árért a legszegényebb család is olyan ivóvizet kap, a mi a Kolozsvárt divatos idegességet, vörzségységet gyökeresen gyógyítja, a mi az egészséges embereknek a gyomrát állandóan

rendben tartja, a mi borral vegyítve is a legkellemesebb ital. Kolozsvár közegészségügye rövid idő alatt jelentékeny javulást fog feltüntetni s ezért a kolozsvári orvosok nagy örömmel üdvözölték e szállítási kezdeményezést, — mely nagy áldozatába kerül a szállítóknak. Van még egy nagy értéke ennek a viznek. Egy óra alatt mindenféle katzenjammert megszüntet s a multságban eler nyedtet testet teljesen fel frissíti, a kedély bágyadságát nem csak elenyészteti, hanem azt egészen felvillanyozza.

Ingyenes előadás. Az iparos segéd-munkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1899. évi márczius hó 5-én (vasárnap) délután 3 órakor a városház nagytermében rendezi XV. ingyenes előadását. Előadást tart: Bournáz János „A munka forrása” czímen.

Hegedüs Sándor üdvözlése. A Vidéki hírlapírók országos szövetségének igazgatósága tegnap Szegeden ülést tartott. Az igazgatóság az ülés végén megemlékezett Hegedüs Sándorról, az új kereskedelmiügyi miniszterrel és a nagy államférfiu rendkívüli érdemeinek méltatása után a következő távirattal üdvözölte:

A Vidéki hírlapírók országos szövetsége Szegeden ma tartott igazgatósági üléséből örömmel és büszkeséggel üdvözli Nagyméltóságodat a kereskedelmiügyi miniszteri állásban, mint legelsőjét a legkiválóbb magyar publicistáknak, a ki két évtized óta már kimagasló államférfiu tevékenysége mellett, mint író és hírlapíró is nem szünő munkát végzett. Engedje meg Nagyméltóságod, hogy a hol megszeható várokozsokkal fogadja az ország bizalma, a magas új állásban is egy köszöntünk, mint nagymesterét az újságíró czéhnek, melynek minden tagja tisztelettel tekint Nagyméltóságodra, ki rendkívüli államférfiu képességei mellett a közügyet minden tekintet fölé helyezte hatalmas kötelességudással és páratlan munkássággal emelkedett fel a nemzet becsülésében. Kulinyi Zsigmond, elnök.

Rossz időben kitüntetett borkereskedő. Egy pécsi borkereskedőre nézve rosszkor jött a kitüntetés. A hivatalos közlöny közzé teszi, hogy Schwabauch Zs. G. pécsi bormagy kereskedő es. és kir. udvari szállítói czimét kapott ő Felsegetől. Két borkereskedő van már a műborairól híres Pécs városából az udvari szállítói czimrel kitüntetve. Egyik régebben kapta s e zím nem vette meg őt attól, hogy mű borain a mesterséges készítményt ne konstataálják. Vajon ezt meg fogja e védeni, az a közel jövő megmutatja. Any nyit konstataálunk, hogy ez a kitüntetés, melyet úgy látszik, még Perczel volt belügyminiszter eszközölt ki, rossz időben jött most midőn általában ellene van a hangulat a pécsi borkereskedőknek.

Ismét borhamisítás. Az ország minden vidéken merülnek fel borhamisítások. Jele ennek az, hogy borhamisítókkal az országban egészen el van leve. Csak néha bukkannak fel egy egy bonamisito, mint a zápor eső után a földi kukacok. Liptó-Ujváron is úzte egy izraelita „polgártárs” a borhamisítás. Csodálatos, hogy erre a gyalázatos üzletre jobbra mind izraeliták vetemednek, a miért a kezeik alól kikérült borfogasztásánál, nagy tartozkodással kell viseltetni. Stein Arnoldnak hívják a liptó ujvári mére, keverőt. Mint a Bp. írja, 19.800 litet hamis bor készletet találtak nála. Mesterségesen úzte a boryártást. A pesti borvizsgáló bizottság komisz hamisítványoknak találta a folyadékat. A hatóság a mérgezett italokat megsemmisítette s ellene a büntető eljárást megindította.

Az új választások. Az összeférhetlenségi törvény megkivánja, hogy az a képviselő, aki királyi kinevezéstől függő oly hivatalba jut, amely a képviselői állással összefér, új választásnak vesse magát elé. Ennek következtében új választásoknak vetik magukat alá: Széll Kálmán vasmegeye szentgotthárdi kerületében, Hegedüs Sándor Kolozsvár első kerületében és Plósz Sándor Baján. — Az állásukban újra megerősített miniszterek nem kerülnek új választás alá, noha főleg ellenzéki oldalról a törvény olyan magyarázatát is folyvást hangoztatták, hogy ezek is tartoznak új választás alá becsatani képviselői állásukat. Újabb időben azonban a lemondott s újra kinevezett miniszterek nem mondták le képviselőségükről. Amikor Tisza Kálmán kormányával együtt egy izben lemondott s a király a lemondást elfogadta, de aztán újra ugyanazokat nevezte ki, az ellenzék erősen követelte az új választást, de ennek eleget nem tettek s azóta ez is politikai divat.

Kolozsvármegye népoktatásügyi állapota 1898-ban. Kolozsvármegye 1898. évi népoktatásügyi állapotáról szerkesztett kimerítő évi jelentés főbb adatai a következők:

Tankötelezettség. A tankerület minden napi tanköteleseinek száma: 31.262, az ismétlők: 13.093, együtt: 44.355 volt. Ezek közül nem szerint: fiú 22.465, leány 21.890; vallás szerint: r. kath. 3356, ev. gör. katolikus 20.868, gör. kel. 6934, ev. ref. 10.125, ág. hitv. 1193, unitárius 394 és izr. 1485; anyanyelv szerint magyar 15.345, német 1498, román 27.509 és 3 tót.

Kolozsvármegye lakosainak száma a legutolsó összeírás szerint 225.199 lévén, a tankötelesek száma ennek 19 százalékát képezi, statisztikai szempontból tehát az 1898. évi összeírás elég tökéletesnek tekinthető, leszámítva egyes és nem éppen lényegtelen hiányosságait.

Összehasonlítva a fentebb közölt adatokat az 1887—88. tanévi — tíz év előtti — adatokkal, azon fontos körülményt állapíthatjuk meg, hogy a tankötelesek száma 27.399-ről 44.355-re, azaz 16,956-al emelkedett, tehát elérte megközelítőleg azt a határt, mely körül lényegesen emelkedéssel, vagy essél hullámlással fog a jövőben is.

Iskolába járók. A múlt évben tényleg iskolába járó tankötelesek iskolázási viszonyai a következő kimutatásokból a következőleg állapíthatók meg. Tényleg iskolába járt és pedig elemi mindennapi népiskolába 20.351. (10936 fiú és 9415 lány) általános és gazdasági ismétlőbe 6.014, iparos tanoncsiskolába 403, alsófokú kereskedelmi 36, felső népiskolába 28, polgári iskolába 637, felsőbb leányiskolába 172 felső kereskedelmi 63, középiskolába 619, együtt összesen 28.323. Meg kívánom említeni, hogy e számokban a tanköteles koron felül lévő tanulók benn nem foglaltak. Az iskolába járók közül vallás szerint: r. kath. 2949, g. kath. 12.036, g. kel. 3420, helv. hitv. 7087, ág. hitv. 1130, unitárius 365, izr. 1346, nyelv szerint: magyar 12.017, német 735, román 15.570, tót 1.

Az iskolába járók száma az 1887-88 tanévtől — tíz év alatt — 5592-vel emelkedett. Vallás szerint: a r. k. iskolába járók száma 598 (25 százalék), a g. kath. 2130 (21 százalék), a g. kel. 603 (21 százalék), az ev. ref. 1408 (24 százalék), az ág. hitv. 17 (1,5 százalék) az unit. 130 (5,5 százalék) és az izraelitáké 706-al (110 százalék) emelkedett. Nemzetiség szerint a magyar anyanyelvű iskolába járók száma 35 százalékkal, a románoké 22 százalékkal emelkedett, míg ellenben a németeké 35 százalékkal fogyott.

A tankötelesek közül 16.032 maradt iskolázás nélkül, tehát az iskolába járók a tankötelesek 63,8 százalékát képezték, a mi a múlt évi állapothoz hasonlítva 0,6 százalékkal javult jelent. Tanító hiányában 13 községben szünetelt a tanítás, miközben kifolyólag másfél ezer tanköteles maradt iskolázás nélkül. A tankötelezettség szoros végrehajtása tekintetében az iskolai hatóságok és közérdeklődő állampolgárok kötelességeljesítése, a fűszolgabírók ellenőrző működése nem mutakozván kielégítőnek, a közigazgatási bizottság 1095 számú alatt szigorúan utasította a nevezett hatóságokat; azon jegyzők és bírók ellen pedig, kik e rendelkezés nem alkalmazkodtak, kétrérendbeli intézkedésével bevezette a megtorló eljárásokat.

Nem magyarosítunk. Legnagyobb ellenségeink sem foghatják reánk a magyarosítást. Bizonyítja ezt az erdélyi részek vezérőrmegyének, Kolozsmegyének alábbi tanügyi adatai:

A magyar nyelvet oktató képességgel hat tanító a lefolyt évben *nem bírta*, kiknek elmozdítása tárgyában az egyházi főhatóságok meg vannak keresve. *Nem magyar* tannyelvű népskola 199 volt (151 g. kath., 41 g. kel. és 7 ág. hitv.), ezek közül a magyar nyelvet *siker nélkül* tanították 31 g. kath., 13 g. kel. és 1 ág. hitv., tehát 45 iskolánál.

Bizony ezek szomorú eredményei a tanügyi statisztikának. Nagyon gyöngyözik a tanügyi statisztikának, hogy legalább ellenségeink nem foghatják reánk, hogy magyarosítunk. Viszont Bánffy sem mondhatja, hogy tett valmit a magyarosítás érdekében. Ez a szomorú statisztika az ő uralkodása idejéből való!

A gyermekek cigizetése. Hajdanában csak kifejlődött, egészséges, felsegült ifjaknak engedték meg a dohányzást. Ma elnézik, hogy a 10 éves kortól minden göthős, vékony dongájú gyerek rontsa a tüdejét cigizetett füsttel.

Az orsz. dohányjövédéki igazgatóság kimutatása szerint 1898-ban 335.000 forinttal többet vett be az állam a dohányból, mint a megelőző évben s e többletet a tanuló ifjuság s a nők fokozott dohányzásának tulajdonítja a jelentés.

Kitüntetés. A király, mint a hivatalos lap közli, maksai Márially Dávidnak, a király személye körüli miniszteriumban működő miniszteri titkárnak hű és buzgó szolgálatai elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjé adományozta.

Leszegezett holttest. Fekesháza községben egy öreg, szikár testű, 90 éves matróna halt meg tegnap. A járásorvos a halott megvizsgálása után kiállította a bizonyítványt, hogy a holttest eltemethető. A házánál levők, meg a halottat nézők véleménye azonban az volt, hogy a halottat — mivel teste nem meredvedt meg egészen — nem lesz tanácsos eltemetni. A babonás nép, mely a meghalt öreg asszonyt boszorkánynak nézte — szélbéli beszélt, hogy ha meg nem mered a halott teste, fel is fog az a sárból járni s nagy veszedelmet fog a községre hozni. Hogy ez bene következhesse, az öreg matróna fejébe és lábaiba nagy szegeket vertek s aztán temették el.

Mit jelent a pizsgóság? A pizsgóság jelentősége a szerint változik, hogy hol és mely népnél halljuk azt. A nyugat-afrikai benszülöttek akkor pizsgognak, ha valami tárgy különös esodálkozásukat kelti fel; az új Hebridák lakosai, ha valami dolgot vagy tárgyat különös szépnek találnak. A Basutok nyilvános üléseiken a szónokot tünnetik ki pizsgőségük által. A Japánban lakók tisztelőfűk jelet fejezik ki vele, a mi körülbelül arra emlékeztet, mint mikor esendét parancsolunk vele.

Európa jövőendő éléskamrája. Hol vannak azok a boldog idők, a mikor az egész világ hazánkat tartotta téjjel-mézzel folyó Kanaának és Európa éléskamrájának! Ma már annyira jutottunk, hogy oláh és argentinai lisztből sütött kenyeret eszünk, piacainkon stájerországi baromfit, gyümölcsöt, bosnyák szilvát, oroszországi határ árulnak, mézszarvékainkban tiroli, bécsi és galicziai húst, korcsmáinkban és vendéglőinkben pedig olasz bort mérnek, sőt jó szerencsre, ha nem pécsi kutyalekkel rontják el egészségünket.

oly országok, melyeket eddig sivar, lakatlan területeknek tartottunk, elhódították tőlünk a külföld sőt részben saját hazánk piacait is. Ujabbban Szibéria lépett sorompóba ellenünk, melyet eddig az örök hó és jég hazájának képeztünk. A vasúthálózat csodákat művelt ebben az országban. Kurgán városa például, mely a kelet szibériai határon fekszik, ma óriási mennyiségben exportál vaját Európába és az idén két millió rubelt vett be vajért. Ugyanez város rengeteg sok szarvasmarhát és húst exportál, részint a czári birodalomba, részint a külföldre. A baromi és tojáskivitel szintén emelkedőben van. Legutóbb 95 vaggon tojást szállítottak ki, mely nem kevesebb, mint 14.250.000 tyuktojást tartalmazott. E számok eléggé tanúsítják, hogy nemcsak a Szibéria látja el Európát nagyrészt élelmiszerekkel.

Miért soványak az angol hölgyek? E kissé diszkrét kérdést egy kutatóvagyótól megszólalt francia történésről, francia udvariassággal, a következőképpen oldotta meg: Egy 1770-iki angol törvény szerint, ha valamely nő, akár asszony, akár hajadon, egy brit állampolgárt hamis haj, mell, vagy csipő segítségével félrevezet, elcsábít, avagy házasságra ingerel, a boszorkánytörvényben megállapított büntetéssel, — tehát tűzhalállal büntetendő és a hamissággat szerzett házasság érvénytelennek nyilvánítandó. E kissé tulszigorú törvénynek volt is fogantatója, mert az angol nők között nem kapott lábra a francia hölgyek férfiakat csábító kitémési rendszere. — A drakói törvény ugyan már rég elvesztette érvényét, de az angol hölgyek még ma is óvakodnak a francia toillette tudomány pikáns titkainak elsajátításától és inkább tükri csendes megadással a gunyt, mely őket a kontinentális hölgyek részéről "testi laposságok" miatt éri, mintsem, hogy "hamis tollakkal" (értsd: hamis lábszárrakkal, hajakkal, csipőkkel, mellekkel stb.) "ingerejék a házastulandó brit állampolgárokat."

Meghangolt emberek. Egy filadelfiai yankee, John Kesley azt a fölfedezést tette, hogy minden ember egyetlen egy hangra van hangolva. Az ember mindig ezen a hangon beszél s boldog, ha oly környezetre akad, mely ezzel a hanggal harmonizál. Ezt a rendszert a chicagói Brand még tovább fejlesztette, mert szerinte minden ember hangjából esalhatatlanul lehet arra következtetni, hogy milyen jellege van. A c-emberek nagyon kedves társaságok és szeretelméletűek. A e-emberek folyton reményességben élnek. Az e-ember sanguinikus; az f-ember komoly, szigorú természetű; a g-ember önző, uralomra vágyó; az a-ember ideges és pathetikus; a b-ember erélytelen. Még soha elő nem fordult — Brand szerint — hogy a b-ember hős, vagy az f-ember könnyelmű lett volna.

Föld bérlet. A kolozsvári nádamenti dűlőben egy 16 holdnyi területű I. osztályú kintő szántóföld több évre bérbe kiadó. Értekezhetni: Belmagyar-utca 47. szám alatt az emeleten.

Gyászrovat.

Nagy Miklós nyug. törvsn. hivatalnok életének 60-ik évében, rövid szenvedés után f. hó 2-án Kolozsvárt meghalt.

Jóteknység.

Az „Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság” a „Mária Valéria” a leány árházának 25 forint volt szives adományozni, melyért hálás köszönetet mond az elnökség.

Szerkesztőségi üzenetek.

B. G. Helyt. Igen sajnáljuk, de kérésének teljesítése nem áll módunkban.

Bécs. Nem vált be.

Alkalmi poéta. Az elmúlt képviselő választásra 52 kortesnő érkezett be. El vagynak tehát látva.

A. Gy. V. „Oszták Polgár” Nemrossz. Anonimus. A napokban valaki azt állította beszéd közben, hogy az „Ellenzék” végre kormányra jutott. Ezt egy előfizetőnk elég szellemesen így értelmezte:

Szell Kálmán.
Piosz Sándor.
Wlassics Gyula.
Hegedűs Sándor.
Darányi Ignác.
Széchenyi Manó.
Fejérvári Géza.
Lukács László.

Egy unitárius diák. Megkérjük az illető művésztől.

J. J. Szamos-Ujvár. Verse sikerült, igazi lendület van benne. Tárgyalmasz miatt nem közölhetjük.

V. Zs. Hajdu-Böszörmény. Ilyen hosszú versek közlésére egy napilag nem vállalkozhatik.

Tavaszi poéta. Beküldött *Tavaszi dal* című közleménye az időváltozás miatt nem közölhető.

Tyrtens. Versének címe nincs elég tisztán kiírva. Nem tudjuk, vajon így olvassuk-e: „Az délszín páda”? Vagy: „Az élet szinpada”?

D. S. Budapest. Ilyen költeményeket nem igen közlünk. Még hazafias verseknek is ritkán nyitunk tért.

Több verselőnek és tárczaíróknak. Türelmet kérünk, míg beküldött kéziratokat elolvashatjuk.

KÖZGAZDASÁG.

Az Oszt. Elemi Biztosító Részvénytársaság, mely Bécsben 1897-ben

nagyiparosok által 4 millió korona teljesen befizetett alapítókéval alakult. Működését Magyarországra is kiterjesztette és „Oszt. Elemi Biztosító Részvénytársaság Magyarországi Fiókigazgatósága” czég alatt Budapestten (V., Sas-utca 14.) képviselőseget létesített, melynek tagjai dr. Matlekovits Sándor ur val. bels. titk. tanácsos, a társaság igazgató tanácsosa stb. és Sebestyén Henrik ur. Az új képviselőseget működését már megkezdte és egyelőre a tűzbiztosítási ágazatot cultivalja. A társaság hivatásának tartja, hogy egy a gazdaközönség, mint a gyárak, iparosok és kereskedők érdekeit a biztosítás terén a lehető leghatásosabban felkarolja, mit egy mérsékelt díjak kiszabásával, mint a kárkó felvételénél szem előtt tartandó kifogásztalan méltányossággal ammal is inkább elérni vel, minthogy a társaság e tekintetben más biztosító vállalatokkal szemben semmiféle kötelezettségben nem áll.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

A nemzetipárt országos értekezlete.

Budapest, márcz. 3.

Tegnap délután 5 órakor volt a nemzeti párt országos értekezlete a belvárosi „Sasok” körében.

A gyűlésen jelen voltak a következők, képviselők, kültagok és vidéki elvtársak: Berger Ignác, Bíró Lajos, Blaskovics Ferenc, Bogay Máté, Esterházy Mihály gróf, Frey Ferenc, Gulner Gyula, Hock János, Hódossy Imre, Horánszky Nándor, Ivánka Oszkár, Jagicz József, Károlyi István gróf, Károlyi Sándor gróf, Kornis Ferenc, László Mihály, Lázár Árpád, Makfalvy Géza, Mihályi Péter, Reiter János, Sággy Gyula, Somsich Andor, Szentiványi Árpád, Szentiványi Gyula, Tibád Antal, Tomesányi László, Wittmann János, Zichy Jakab gróf, Bolgár Ferenc, Bernáth Béla.

Potoczky Dezső (Zemplén), Bálint Ferenc, Ivánka Zsiga (Hont), Némethóthi Szabó Antal (N.-Károly), Schafer Dezső (Delta), id. Cséry Lajos, Konez Menyhért (Jászberény), gr. Desseffy Aurél, dr. Csutorás László (R. é. gen.), dr. Szóka István (Sopron), dr. Tóth Béla (Hatvan), Kléh István (Budapest), ifj.-Böszörményi Sándor (Szatmár m.), Pekri Sándor (Kisküküllő m.) dr. Acsády Ignác (Bpest), Pulszky Géza (Sáros m.), Wimmer Imre, Mantsek Rezső, Dóczy Ferenc, Dudás János (Esztergom), Dezsöffy Béla, Felletár Endre (Jászberény), Lindtler János (Esztergom), Bittó Béni (Pozsony), Árkay Kálmán, Csarada János, dr. Heiniss Géza (Bpest), dr. Földes Béla, id. Samassa János (Heves m.), Bíró Albert (Csanád m.), dr. Sik Sándor, Aczél Péter (Arad), Blaskovics Antal dr., Ábrahámfy Gyula (Pozsony), Izai Ferenc (Zala m.), dr. Váaly Emil, Korbuly József, Csathó Aurél, Kováts Albert, Kaskovics Géza, Desseffy Aurél, gr. Károlyi Sándor, dr. Bentsik József, Csapó Kálmán, Bornemissza Tivadar, Hollaki Imre, dr. Farkas Béla (Hunyad m.), Lázár Árpád orsz. képvis., Hedry Ernő, Piller Kálmán, Pulszky Géza, Bujanoszky Gyula, Semsey Boldizsár, Görgey Ernő, br. Ghillány Imre (Sáros m.) Dézsy Zoltán (M.-Vásárhely), Melezer Gyula (Borsod m.), Tamler G. Adolf (Torzsa), dr. Hadzsy Jenő (B.-Topolya), Koller István, Beredényi Lajos, Ziegler Kálmán, Caubhaimer Oszkár (Zala m.), br. Vécsey József (Bpest), Kende Péter (Ungm. alispánja), Sente Pál (Kismárton), Hollaky Imre (Déva), Czora Béla (Győr), Betegh Imre (Fel-ér), Nunszibil Ödön, Purgely János, Moscovitz Géza, Szentszegi Márton, Szmrecsányi Arisztid, id. Szentiványi Károly, Melezer Géza, Fernbach József (Bácska), Miksa Imre (Erdély), Szeitovszky János (Nógrád), Hevessy Bertalan (Gömör m. Tornalja), Simonyi Dénes, br. Buttler Ervin, Kund Jenő (Nógrád m.), gr. Zichy Vladimir (Veszprém m.), Zichy Miklós (Komárom m.), dr. Stojkovits Emil, Szontagh Zoltán (Gömör), Tarnay Imre (Torontál), Steiner Ferenc, Steiner Károly, Sembery Imre, dr. Schaeffer Dezső (Temes m.), Reichrath József (Torontál) Bignió Gyula, Melezer Gyula (Bozsod m.), Reichrath József (Zombolya), Pethe Pál (Jászberény), dr. Burányi György (Keszthely), Batkó János, Konecsk István, id. Péntes István (Jászberény), Szerdahelyi Ágoston, Wiczemányi Ödön (Zemplén-Butka), gömöri Szontagh Pál, Sági Jenő (Hont), Ugron János (Sz.-Udvarkhely), Haan Béla (B.-Csaba), Szemző István (Bács m.), Szakáll Adorján (Heves m.), Novák Sándor (Bpest), Jakab Péter, Ugron Zoltán, Szentiványi Zoltán (Torontál m.), Kleinlein Károly, Sente Pál (Sopron m.), Amon József, Drakulits Sándor, gr. Zselevszky Róbert (Temes m.), Szentamassy Béla, Kemfeld Rezső (Esztergom), Marosi József, Grósz Ferenc, Dóczy Antal, Velbach Zsigmond, dr. Bíró Károly, Farkas Zsigmond, dr. Sántha György, dr. Antunovics József (Szabadka), Domahidy Sándor,

dr. Babárczi Schwartzert Ottó, Kende Zsigmond (Szathmár m.), Bartal Ferenc (Pozsony), br. Kaas Ivor, Dessewffy Emil (Post m.), dr. Földes Béla (Bpest), Bíró Károly (Arad), br. Andreánszky Gábor (Nógrád m.), Bánó József, Keezer Miklós (Sáros m.), Baranyai Pál (Komárom), Elek Gusztáv (Bihar), Goszthonyi Kálmán (Heves m.)

Az országos értekezleten Horánszky Nándor elnököl. Horánszky magvas beszédben ismertette a jelen politikai helyzetet, bővebben indokolta fejtegette ki, hogy mi sem áll utjában a nemzeti párt és a szabadelvűpárt egyesülésének. Beszéde folytatásában helyesléssel találkozott gyakran szakította meg párt-híveinek viharos eljenzése.

Végül határozati javaslatot terjesztett az országos értekezlet elé, a mely szerint, tekintettel arra, hogy az új kormány programját **ugyszólván alulról állapították meg**, hogy a beállott parlamenti béke főtényezője a mai kormány feje: Szell Kálmán, a ki a pártok által elfogadott békefelételek teljesítésére a kellő garantiát is képes nyújtani; tekintettel végül arra, hogy **a szabadelvű és nemzeti párt egyesülésének most már sem személyi sem tárgyi okok nem állanak utjában**, — mondja ki **a nemzeti párt országos értekezlete, hogy a párt összességében belép, illetve egyesül az országgyűlési szabadelvű párttal.**

A határozati javaslatot (néhány nem ellenző felszólalás után) az értekezlet egyhangulag elfogadta s ezzel az egyesülést kimondotta.

Gróf Károlyi István indítványára az értekezlet részvétét fejezte ki gróf Apponyi Albertnek az öt ért. gyászos haláleset alkalmából.

Jegyzőkönyvileg örökítették meg a párt körül szerzett érdemeit gróf Apponyi Albertnek, Horánszky Nándornak s az egész országgyűlési nemzeti pártnak.

Horánszky hazafias hangú záróbeszéde után az értekezlet az elnök és Apponyi életével véget ért.

Este 8 órakor a nemzeti párt hívei közös vacsorára a Pannóniába gyűltek össze.

A függetlenségi pártból.

Budapest, márcz. 3.

A függetlenségi párt két árnnyalának fuziója, melyet néhány lap külszöbön állónak jelzett, ez időszert még nem fog megtörténni.

Az Ugron párt tagjai tegnap és ma behatóan foglalkoztak a fuzió kérdésével és jöllehet mi elvi momentum sem választja el egymástól a párt két árnnyalatát, mindazonáltal személyes természetű indokok azok, melyek az Ugron pártot arra bírják, hogy egyelőre várakozó álláspontot foglaljon el.

Eötvös Károly képviselőn kívül, ki a pártból már kilépett, ennek még több tagja is van, kik Eötvös legbizalmasabb híveivel tartoznak, a kiknek a pártban való benmaradása az Ugron pártra nézve annál is inkább képezi a fuziónak akadályát, mivel a multban szerzett tapasztalatok után tartani lehet tőle, hogy a személyes surlódások a párt egységét veszélyeztethetnek.

Egyebekben azonban az Ugron párt a parlamentben karöltve fog eljárni a függetlenségi párttal.

Püspöki jelölés.

Déva, márcz. 3.

A hunyadmegyei egyházmegye gondnokaiból és közgyűlési tagjaiból álló *Pogány György* nyugalmazott főispán elnökléte alatt megtartott értekezlet *Bartha* Lajos esperest, tordosi lelkész ajánlja az erdélyi reformátusok püspökévé.

Értekezlet.

Budapest, márcz. 3.

A függetlenségi párt tegnap Kossuth Ferenc elnökléte alatt értekezletet tartott.

Kossuth bejelentette, hogy Kassáról, Zalaegerszegről kapott a párt üdvözlő táviratot.

Ezután tárgyalták az indemnitit s az ujonczozásra vonatkozó javaslatokat. A párt elhatározta, hogy nem fogja megszavazni.

Az előbbinél Kossuth Ferenc és Barabás Béla, az utóbbinál Tóth János és Thaly Kálmán fognak felszólalni.

Eötvös Károly kilépését a pártból tudomásul vették.

Tisztelgés Hegedűsnél.

Budapest, márcz. 3.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara tegnap tisztelgett Hegedűs Sándor miniszternél, Lánzy Leó vezetése alatt.

Bizalom.

Déva, márcz. 2.

Szell Kálmán miniszterelnök programbeszédét s az új kormány megalkotását lelkes örömmel üdvözli. Hunyad-megye értelmisége is a legszebb emlékeket fűzi mindenféle a kibékülés üdvös eredményeihez.

Bolcas Luczian Bukarestben.

Bukarest, márcz. 2.

A román kulturiga' vasárnap nagy népgyűlést rendez, melyen a polgárság tiltakozni készül ama üldözöttesek ellen melyeknek Bolcas Luczian a román egyetemi hallgató a magyar közoktatásügyi hatóságok részéről ki van téve. Bolcas különben Bukarestben van, a hol központja a magyar ellenes tüntetéseknek. Mivel utlevele nem volt, titokban az éj leple alatt csempézték át a határon, Vasuton Brassóig ment, a hol a bukaresti egyesület két tagja várakozott reá. — Itt kocsi fogadtak, Rosnyra mentek, a honnan Bolcas két román paraszt kíséretében gyalog a hegységen folytatta útját. Övig erő hóban kellett az utat megtennie, mely éjjeli 11 órától másnap délig tartott, a míg a román oldalon Azugába érkeztek, a hol a liga egyik tagja már várakozott reá.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 3.

A képviselőház mai ülésén az indemnitit megszavazták.

Bánffy lemond.

Budapest, márcz. 3.

Bánffy hétfőn teszi le a fődurmasteri esküt.

Mandátumáról lemond.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Melynek erejénél fogva alólírott Kuhn Bernát, kolozsvári lakos, mint a Kolozsvárt Belközép-utca 12. szám alatt létező üzlet felvezetője ezennel kijelentem az alábbiakat:

1. Fenthivatkozott üzlethelyiségben „Oesterrichische Gasglühlicht Actiengesellschaft” bécsi részvénytársaság és „Magyar Gázizzófény részvénytársaság”

budapesti részvénytársaság szabadalmi jogának megsértésével — de mindédig tudtomon kívül — tartott és ugynevezett

„gázizzófény testek”

(Auer égők)

használatára tárgyában kötelezem magamat,

hogy a mai naptól kezdve

az irt társaságok szabadalmi jogának épségben tartásával, oly égőket nem használók, annak használatát meg nem engedem, a melyek nincsenek szabadalmazva.

2. Ha 1) pontban irt kötelezemet megszegném, annyiszor a mennyiszor, köteles vagyok a szabadalmi jog megsértése által érintett és fennirt részvénytársaságoknak

Egyezer forint

kártérítést fizetni.

3) Egyben felkérem a fentirt részvénytársaságokat, hogy a folyamatba tett hümpert szüntessék be és a bírólal zár alá vett égőket, hogy át vegyék, bele egyezem.

4. Beleegyezem abba, hogy ezen nyilatkozatom hirlapilag közzététessék.

Felolvasás — helybenhagyás után aláíratott.

Kolozsvárt, 1899 február hó 25-én.

Előttünk:

Muslárdy Miklós, Kuhn Bernát, mint tanu.

Van der Welden mint tanu.

E L A D Ó

egy női divat-üzlet

más vállalat miatt

előnyös feltételek mellett.

Czím a kiadó-hivatalban. 1-3.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősségemem vállal a Szerk.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

A zalathnai takarékpénztár részv. társ. ezzel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező Oláriu-féle ingatlanokat és pedig:

1. korcsmaház, az országot mentén, a község legelénkebb helyén, Záknoffy A. ur szomszédságában, mely áll: 1 utczára nyíló nagy szoba, folytatásként 3 lakszoba, nyári és téli konyhák, jó pinceszér, istállók és színekből, jó ivóvízzel kuttal az udvaron, kellő nagyságu telekkel, kikiáltási ára 8000 frt.

2. Lakóház, az országot mentén, a kir. kohóval szemben, mely áll: 2 lakszoba, konyha és kamarából, a ház alatt jó pinceszével, az udvaron mezőgazdasági felszereléshez szükséges csűr, istállók stb. jó ivóvízzel kuttal és cainos veteményes kerttel a lakóházat mint tartozéka körülvéve mintegy 3 hold kiterjedésű, bekerített gyümölcsös kert, kaszáló és I. minőségű szántóföld jól gondozva, kikiáltási ára 3000 frt.

3. 1 kaszáló a „Dealu l. Paul“ dűlön kikiáltási ár 200 frt.

4. 1 legelő a „Dealu l. Paul“ dűlön kikiáltási ár 20 frt.

5. 2 kaszáló a „Ploptisiu (b. serbia)“ részen kikiáltási ár 80 forint.

6. 1 szántóföld a „Magura lupului“ (e kulpea) részen kikiáltási ár 40 frt.

7. 1 kaszáló a Zaidovu, dimbo curatorii részen kikiáltási ár 20 frt.

Ezen ingatlanokhoz tartozik a közös erdő és legelőből 4 hold. **f. évi márczius 19-én d. e. 10 órakor** saját irodahelyiségében tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek örök árán eladja.

Venni szándékozók felkértenek, hogy az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt az intézeti képviselő kezeihez nyugta ellenében lefizetni sziveskedjenek.

Zalathna, 1899 febr. 24.

205. 1—1.

Az igazgatóság.

Bérleti hirdetmény.

Nagy-Enyed város főterén levő „Sisak“ vendéglő 1899 évi ápril 24-től kezdődőleg 6 évre bérbe adatik.

Kikiáltási ár **600 frt.**

Bánatpénz **10%.**

Nyilvános árverés **f. hó 9-én d. e. 11 órakor** tartatik meg a Bethlen főiskola jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes feltételek korábban is megtudhatók.

Nagyenyed, 1899 márczius 1.

A Bethlen-főiskola jog- és jószágigazgatósága.

204. 1—3.

Homoki szőlőtelepítőknél igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, a mennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó és Felső-Ausztria, valamint Szrbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya 500 000 db, vadoncz állománya 8 millió. A czég évenként 3500 rendelésnek tud szállítványokat. — A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a homoki szőlőtelepítőknél kincses háza azért, mert miat tudja van a homoktalajból kikérült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban nemkülönben a lapos és magas [hegyes] fekvésnél biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszapszerkezősü vagy talajszagos kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mező kövesházi birnevas telepéről valók Ugy magasderék, valamint törpe csemeték megrendelhetők, körte, alma, szilva, őzsi barack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, laponya, birs, dió és periből. Az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökeres, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15—20 kr. A 4—5 éves igen erős koronás sorfák dbj. 45—50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblatrités fo tybén 1—2—3—4 éves selejtszett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2—5—7—10—15 kr-ért, melyek gazdag gyökerezésűknél fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökerezett vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 35 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5—10—15 százalékos engedmény. Levél czim 156-3-4

Ungváry László gyümölcsfa iskolája Czepléden.

Tessék árjegyzéket kérni!

Vállalkozók, Bérlok.

Eladó, esetleg több évre kiadó egy régismert, jóhírű klimatikus dusforrasú ásványgyógyfürdő, hét tükörfürdővel, melynek vize 30° meleg. 45 szépen, a mai kor igényeinek megfelelőleg burorozott szobával, emeletes vendéglővel, táncteremmel, tekézővel, sétaterekkel, istállóval és jégvermekkel.

A fürdőnek saját kápolnája van.

Posta, táviró, telefon összeköttetés, valamint állomási megállóhely, melyen a gyorsvonatok kivételével az összes személyszállító vonatok megállanak. Gyorsvonatok megálló helye a teleptől ¼ óra.

Saison alatt állandó társaskocsi-közlekedés az összes vonatokhoz.

Sokféle szórakozások. Vizesés, barlang, közeli érdekes kirándulohelyek stb. Nyaranta 800 állandó fürdővendég látogatja.

Előnyben olyan vállalkozók, kik ily üzletágot már kezelték s a fürdő emelése czéljából 6—8 évi haszonbért hajlandók előre beépíteni.

Értekeztni **Fried Eskeles** tulajdonossal Algyógyon. Ugyanott egy kaucziós elszámoló vendéglős kerestetik. 161. 3—3.

Nem pörkölünk többé kávét itthon!

A legújabb időben alapított

FÜMEI KÁVÉ-PÖRKÖLŐ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

egy nagyszabású telepet rendezt be Fiumében, hogy ott egy világhírű szabadalmazott új módszert, melynek nevezetesebb előnyeit itt rövidesen felsoroljuk, értékesítsen:

„a kávénak pörkölő rendszerűnkkel nemcsak minden nemesalkatrésze és tápanyaga egészben csonkítatlan marad.

— de bizonyított tény, hogy a nemesítő módszerrel szaporább, — rósebb zamatu, — kellemesebb ízű és jobb kávét nyerünk.“

Kiemeleendő még, — miszerint az idézett előnyök mellett pörkölő kávénk hónapokon át is változatlanul friss marad.

Számtalan elsőrangú vegyész, orvos és tudományos tekintély véleménye és bizonylata megerősíti állításunkat, melynek hiteltségéről egy költséges próbára vétellel minden háziasszony meggyőződést szerezhet.

Védjegy. Összes hordó és zsák-küldeményeinkben fenti védjegy alkalmazva lévén, kérjük okvetlenül annak szives figyelembe való vételét.

Raktáron — folyton friss pörkölés, — minden jobb fűszer és csemege üzletben 1 frt 60 krtól 2 frt 80 krig kilogrammonként.

Tisztaságért teljes szavatosság.

Szabadalmes módszertünk: Belga, Dán, Franciaza, Holland, Német, Svéd és Norvégországokban rövid 4 éven át fényesen bevált, felkeltetett és tért hódított. 989. 11—26.

Főkarstó: FÜMEI HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FÜMEBEN.

A Kolozsvári Népbank, mint szövetkezet

1899. márczius hó 12-én, d. e. 11 órakor

az intézet külmagyar-utczai 1. számú helyiségében tartja meg

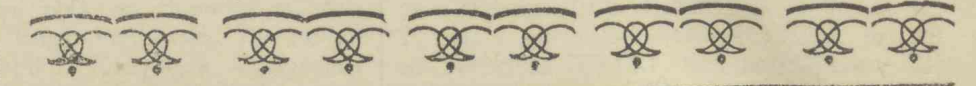
első évi

rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseinek tárgyalása s a felmentés megadása
2. A tiszta jövedelem felosztása.
3. A felügyelőbizottság megválasztása
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Szövetkezeti elnök és 3 igazgatósági tag megválasztása
6. Esetleges indítványok tárgyalása

206. 1—1.

PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!

Kérjünk

EMKE-gyufát.

Legjobb phosphor-mentes svéd fajta gyufa az

EMKE-GYUFA,

nem drágább és jobba külföldi gyártmánynál.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és tőzsdében.

101. 5—12.

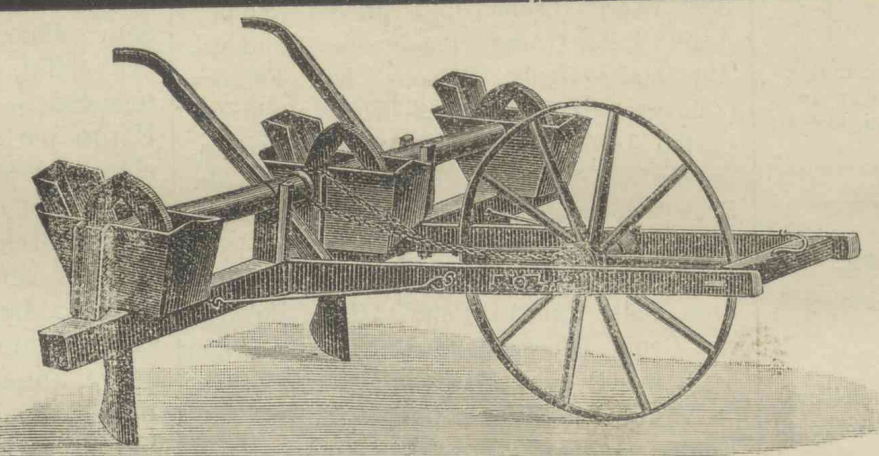
Eladók

a kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézetben 33 darab felhizlalt 2 éves ürü és 150 darab ez évi bárány.

Az árverés a kolozsmonostori m. kir. gazd. tanintézet intézői irodájában f. hó 6-án délelőtt 9 órakor fog megtartatni, melyről az érdeklődőket értesíti az

207. 1—2.

Igazgatóság.

176 3—6. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

RIEGER ANDRÁS

első erdélyi gazdasági gépgyár és vasöntődéje Nagy-Szebenben

ajánlja elismert és mindenkor első díjakkal kitüntetett készítményeit szántó és földmívelési eszközök,

Különlegességek,

váltó ekék, réthoronák, kukoricza vetőgépek és kapáló ekék (viszonyainknak megfelelően) igen mérsékelt árak mellett.

Egy mtr uj minta jó mosó karton	—13 kr.
Egy mtr francia atlasz szatin	—35 kr.
Egy mtr francia jó mosó karton	—22 kr.
Egy mtr ruhaszövet	—24 kr.
Egy mtr ruhaszövet divatos 120 cm széles	—48 kr.
Egy mtr ruhaszövet angol 120 cm széles	—85 kr.
Egy mtr zeffin és szöttes	—20 kr.
Egy mtr fulárd szatin	—12 kr.
Egy mtr sifon	—15 kr.
Egy vég rumburgi vászon	5-50 kr.
Egy vég kreász vászon	4-50 kr.
Egy garnitúra 6 személynek damaszt teríték	3-20 kr.
Egy garnitúra 6 személynek kávé teríték	1-40 kr.
Egy garnitúra 2 ágy és asztal bordó teríték	4-40 kr.
Egy bordó függöny	1-30 kr.

Verseny-

Egy pár gyermek féczipő	50 kr.
Egy pár magas szárú bőrczipő	95 kr.
Egy pár női bőr czugos czipő	2-40 kr.
Egy pár női zergabőr czugos czipő	3-70 kr.
Egy pár női lakbőr czugos czipő	3-90 kr.
Egy pár női kesztyű bőr czugos czipő	4-40 kr.
Egy pár női kivágott fényes bőr czipő	1-50 kr.
Egy pár női kivágott lakbőr czipő	1-80 kr.
Egy pár férfi czugos bőrczipő	2-50 kr.
Egy pár férfi czugos bőrczipő	3-20 kr.
Egy pár férfi czugos bőrczipő	2-40 kr.
Egy pár férfi czugos bőrczipő	3-20 kr.
Egy pár gyermek hegymászó bőrczipő	1-70 kr.
Egy pár leány hegymászó bőrczipő	2-20 kr.
stb. stb.	

KOHN LAJOS ÉS TÁRSA

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós (belhid-uteza) 24. a posta-palota mellett.

Egy fiu posztó kalap	70 kr.
Egy fiu finomabb posztó kalap	1-40 kr.
Egy férfi lágy posztó kalap	95 kr.
Egy férfi lágy posztó kalap	1-70 kr.
Egy kemény posztó kalap	1-80 kr.
Egy kemény finom posztó kalap	3-00 kr.
Egy férfi sifon ing	95 kr.
Egy férfi sifon ing finomabb	1-45 kr.
Egy férfi sifon ing legfinomabb	2-00 kr.
Egy férfi sifon ing selyem elővel	1-90 kr.
Egy női sifon ing	60 kr.
Egy női sifon ing finomabb	1-30 kr.
Egy gyermekocsi négy kerekű	8-20 kr.
Egy utazó kosár	3-80 kr.
stb. stb.	

árjegyzék

Egy pár női chevabőr féczipő	3-60 kr.
Egy pár női chevabőr czugos czipő	5-40 kr.
Egy pár női chevabőr fűzős debadu	4-50 kr.
Egy pár női chevabőr gombos czipő	4-60 kr.
Egy pár női fényes zergo fűzős czipő	4-20 kr.
Egy pár női fényes zergo gombos czipő	4-40 kr.
Egy pár női fényes zergo fűzős czipő	2-80 kr.
Egy pár női fényes zergo fűzős czipő	3-00 kr.
Egy pár férfi karlsbadi czugos czipő	4-50 kr.
Egy pár férfi kesztyűbőr czugos czipő	4-80 kr.
Egy pár férfi hegymászó bőrczipő	4-70 kr.
Egy pár férfi chevabőr czugos czipő	6-20 kr.
Egy pár férfi lakbőr hegymászó czipő	5-40 kr.
Egy pár férfi lakbőr czugos czipő	4-80 kr.

Monogrammok és himézsekhez a legújabb minták jutányosan előnyomattatnak. Gyári-raktár vízmentes ponyvából.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.